

เอกสารประกอบการพิจารณา

ญัตติด่วน

เกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม
ซึ่งก่อให้เกิดสารพิษตกค้าง เป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค
เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 5/2562 และ อ.พ. 8/2562

อ.พ. 12/2562 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

ญัตติด่วน

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาแนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม
ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)

เพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. 5/2562 และ อ.พ. 8/2562

อ.พ. 5/2562

อ.พ. 8/2562

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นางอรวรรณ พันธุ์เปรื่อง

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสุภาวดี ต้นตระกูล

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 2

นางมาลินี คงรื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 3

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นางสุภัทร คำมุงคุณ

วิทยากรเชี่ยวชาญ

นายวิริยะ คล้ายแดง

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายจิรณัฏย์ ชาญเชิงพานิช

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายรณชัย โตสมภาค

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวอุไร ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวดาวรัตน์ สมจิตร

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวสุนันท์ เจสละ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวสุพรรณิศา พรหมบุตร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กันยายน 2562

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1. หลักการ : เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ซึ่งก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค

2. เหตุผล : เนื่องจากภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย เกษตรกรส่วนมากมีการใช้สารเคมีต่าง ๆ ในการช่วยเพิ่มผลผลิตและเก็บรักษาผลผลิตก่อนการส่งขายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศมาอย่างยาวนาน ซึ่งปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตรส่งผลกระทบต่อหลายด้าน เช่น 1) ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นมูลค่ามหาศาล และเกิดความเสียหายต่อการส่งออก 2) ด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดปัญหาสารเคมีตกค้างในพื้นดินและน้ำ บางส่วนระเหยอยู่ในอากาศ ทำให้เกิดมลพิษและระบบนิเวศถูกทำลาย 3) ด้านสุขภาพต่อตัวเกษตรกรโดยตรงและสารเคมีที่ปนเปื้อนมากับผลิตผลทางการเกษตรยังส่งผลต่อผู้บริโภคทั่วไป

3. สรุปสาระสำคัญ : เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้เป็นเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการพิจารณา 5/2562 (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ซึ่งก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค) และเอกสารประกอบการพิจารณา 8/2562 (ญัตติด่วน เกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ซึ่งก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค) โดยได้เพิ่มสาระสำคัญเกี่ยวกับบทวิเคราะห์สถานการณ์การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ความเป็นมาของมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร รวมไปถึงสาระสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวกับการกำกับควบคุมดูแลการผลิต การนำเข้า การมีไว้ครอบครอง และการนำไปใช้ของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ ยังได้เสนอข้อมูลการเฝ้าระวังสถานการณ์สารพิษตกค้างในผักและผลไม้ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบผักและผลไม้มีสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐาน และข้อมูลรายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2560-2562 ของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลปี 2562 พบว่า ในกลุ่มผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลไม่ปลอดภัย ร้อยละ 12.87 และมีผลอยู่ในความเสี่ยง ร้อยละ 22.35

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1 สารสำคัญ ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตราย แก่เกษตรกรและผู้บริโภค (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)	1
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2
ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณาญัตติ	4
- ความเป็นมาของมาตรการกำจัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	4
- สารสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ฉบับ	4
- ข้อกำหนดสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5
- การเฝ้าระวังสถานการณ์สารพิษตกค้างในผักและผลไม้	7
- สรุปรายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2560-2562	8
- อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ปี พ.ศ. 2561-2562	9

ส่วนที่ 1

สาระสำคัญ

ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาทัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างเป็นอันตรายแก่เกษตรกรและผู้บริโภค

เหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งมีการเพาะปลูกพืชอาหารหลายประเภททั้งเพื่อบริโภคในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ และมีข้อมูลทางวิชาการบ่งชี้ว่าเกษตรกรของไทยมีแนวโน้มเพิ่มปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงแนวโน้มการนำเข้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่สูงขึ้นทุกปี โดยเฉพาะการพึ่งพาสารเคมีในภาคการเกษตรที่มากเกินไปจนความจำเป็น และความสับสนจากทะเบียนการค้าที่มีจำนวนมาก ล้วนแล้วแต่เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของเกษตรกรผู้ใช้และผู้บริโภค และความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ แม้จะมีนโยบายระดับชาติว่าด้วยการลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช แต่ปัจจุบันก็ยังไม่สามารถเชื่อมต่อกับเครื่องมือทางกฎหมาย เพื่อควบคุมสารเคมีทางการเกษตรนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างการผลิตอย่างแท้จริง ซึ่งปัญหาสารเคมีทางการเกษตรส่งผลกระทบต่อหลายด้าน เช่น

1. ด้านเศรษฐกิจ แม้เกษตรกรที่ใช้สารเคมีในการผลิต จะได้ปริมาณผลผลิตตามเป้าหมายป้อนสู่ตลาดถึงผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก แต่หากใช้ไม่เหมาะสมอาจส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นมูลค่ามหาศาล เมื่อพิจารณาด้านความเสียหายต่อการส่งออก ได้เกิดวิกฤตสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังสหภาพยุโรป ความเสียหายต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและประชาชนผู้บริโภค สารพิษตกค้างในอาหาร เกิดปัญหาการต้านทานสารเคมีของแมลงและสารพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม ทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลในการเจรจาต่อรองเพื่อให้สินค้าด้านการเกษตรของไทยได้เข้าไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ

2. ด้านสุขภาพ สารเคมีบางชนิดที่เกษตรกรใช้ ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ผลิตคือเกษตรกรโดยตรง และสารเคมีที่ปนเปื้อนมากับผลิตผลทางการเกษตรยังส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นผู้บริโภค

3. ด้านสิ่งแวดล้อม สารเคมีบางชนิดที่เกษตรกรใช้ ทำให้เกิดปัญหาสารเคมีตกค้างในพื้นดินและน้ำ บางส่วนระเหยอยู่ในอากาศทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม เกิดการสะสมของสารเคมีในระบบห่วงโซ่อาหารทำให้ระบบนิเวศถูกทำลาย

ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์

บทวิเคราะห์สถานการณ์การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร เนื่องจากช่วยลดความเสี่ยงในเรื่องของความเสียหายจากศัตรูพืช ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรกรรมเพิ่มสูงขึ้น แต่การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มากเกินไปและไม่ถูกต้องกลับส่งผลเสียหายเป็นผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม จากข้อมูลของกรมวิชาการเกษตร พบว่า ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอดเรื่อยมา ในปี 2561 ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากถึง 170,932 ตัน คิดเป็นมูลค่า 36,298 ล้านบาท¹ สาเหตุที่เกษตรกรนิยมใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเพื่อการอารักขาพืชและผลผลิต เนื่องจากมีความสะดวกในการหาซื้อได้ง่าย กำจัดศัตรูพืชได้ผลทันทีทำให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากขึ้น และช่วยเก็บรักษาผลผลิตบางชนิดได้ยาวนานมากขึ้น อีกทั้งช่วยลดความสูญเสียของผลผลิตทำให้ลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้บริหารต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดการใช้แรงงานในการควบคุมจัดการผลผลิต จึงช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรได้²

แม้ว่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของพืชอาหาร ช่วยลดความเสี่ยงในเรื่องความเสียหายต่อผลผลิต ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น แต่การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มากเกินไป ความจำเป็นและไม่ถูกต้องเหมาะสม เกิดปัญหาสารเคมีต่าง ๆ ตกค้างในผลผลิตการเกษตรและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผืนดินที่ทำการเกษตร ในอากาศและแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนทำให้เกิดผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งในด้านสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ มีเกษตรกรจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากพิษภัยของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างอยู่ในผลผลิตการเกษตรซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งและปัญหาทางสุขภาพต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การเสียชีวิตของผู้บริโภคได้ งานวิจัยของแคนาดาในปี 2547 พบว่า สารเคมีกำจัดแมลงกลุ่มคาร์บาเมท และสารเคมีกำจัดวัชพืชในกลุ่มฟีนอกซี (carbamate and phynoxy herbicide) เช่น คาร์โบฟูราน เมโทมิล คาบาริล สามารถก่อให้เกิดมะเร็งปอด สารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟส (organophosphates) เช่น คลอไพริฟอส ไดอาซินอน ไดคลอวอส สามารถก่อมะเร็งสมองและมะเร็งเม็ดเลือด ส่วนสารเคมีเกษตรที่นับว่ามีพิษเฉียบพลันน้อยกว่ายังก่อให้เกิดโรคร้ายหลายประการ เช่น สารเคมีกลุ่มไพเรทริน (pyrethrine) สามารถก่อให้เกิดความผิดปกติทางจิตประสาท รวมถึง ความผิดปกติทางโครโมโซม และทำให้เด็กทารกในครรภ์เติบโตช้า แม้ว่ากระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาได้ระบุว่าสารเคมีกลุ่มนี้อาจมีความปลอดภัยต่อมนุษย์มากกว่าสารเคมีกำจัดแมลงชนิดอื่น ๆ ก็ตาม สารเคมีไกลโฟเซต (glyphosate) และสารในกลุ่มกลูฟอสิเนท (glufosinate) สามารถทำให้เกิดความพิการแต่กำเนิดหรือการแท้งได้ และสารเคมีในกลุ่มฟีนอกซีล

¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ปี 2557-2561. สืบค้น 17 เมษายน 2562 จาก <http://www.oae.go.th/view/1/ปัจจัยการผลิต/TH-TH>

² จรรยา มณีโชติ. (2560). สถานการณ์การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2562 จาก <http://www.weedthailand.org/upload/articles/Journal-weedthailand.pdf>

(phenoxy) สามารถก่อให้เกิดมะเร็งต่อมน้ำเหลือง นอกจากนี้ ยังมีรายงานการวิจัย เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในระยะยาวกับการเกิดโรคเบาหวานชนิดที่ 2 และโรคพาร์คินสันอีกด้วย³

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผลผลิตเกษตร ควรมีการศึกษา ทบทวนเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำกับและควบคุมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ ลดและเลิกใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อการผลิตและการบริโภคเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ให้ลดและเลิกการใช้สารเคมีการเกษตร ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อหลีกเลี่ยง ความสูญเสียทางเศรษฐกิจของผู้ผลิตแต่ละรายและสร้างหลักประกันให้เกษตรกรมั่นใจว่าการหันมาใช้ระบบ เกษตรกรรมที่ยั่งยืน จะไม่ทำให้ผลตอบแทนสุทธิที่เป็นตัวเงินแตกต่างจากเดิมมากนัก โดยศึกษาเกี่ยวกับการ ขึ้นทะเบียนสารเคมีเพื่อคัดกรองผลิตภัณฑ์ที่ควรได้รับอนุญาตให้นำมาใช้ในการผลิตทางเกษตรกรรม และควรให้ผู้ผลิตหรือผู้ใช้ผลิตภัณฑ์สารเคมีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนต้องจ่ายค่าธรรมเนียม เพื่อเป็นเงินสนับสนุน ให้กับรัฐบาลสำหรับการป้องกันและเยียวยาผลกระทบทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเคมี ทางการเกษตร และควรมีการรณรงค์เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกรและผู้บริโภค ในเรื่องการรักษาความปลอดภัย และส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนและพัฒนาเกษตรอินทรีย์

³ ผลกระทบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต่อสุขภาพคนไทย. (21 เมษายน 2554). สืบค้น 27 มิถุนายน 2562 จาก <https://biothai.net/node/8691>

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ความเป็นมาของมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร¹

ในปี 2559 องค์กรพัฒนาเอกชน ได้เสนอข้อมูลการตกค้างของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ใช้และประชาชนทั่วไป รวมทั้งเสนอให้มีการยกเลิกใช้สารเคมี 3 ชนิด ประกอบด้วย สารเคมีกำจัดวัชพืช 2 ชนิด คือ ไกลโฟเซต และพาราควอต และสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช 1 ชนิด คือ คลอร์ไพริฟอส แต่เกษตรกรที่ใช้ประโยชน์จากสารเคมีทั้ง 3 ชนิดดังกล่าว ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ เนื่องจากยังมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช เพราะลงทุนน้อยกว่าการจ้างแรงงาน ส่วนคลอร์ไพริฟอส ใช้กำจัดหนอนเจาะลำต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีสารเคมีชนิดอื่นมาทดแทน คณะกรรมการวัตถุอันตราย ซึ่งมีอำนาจตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ในการกำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการกำกับดูแลวัตถุอันตราย ได้พิจารณาข้อเสนอในการให้ยกเลิกการใช้สารเคมี ทั้ง 3 ชนิด และพิจารณาเหตุผลความจำเป็นของเกษตรกรแล้ว ได้มีมติเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2561 ไม่ยกเลิกการใช้ แต่ให้จำกัดการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิด นอกจากนี้ยังให้ ศึกษาวิจัย หาวิธีการ และหาสารเคมีชนิดอื่นมาทดแทนต่อไปในอนาคตด้วย

คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามมาตรการที่กรมวิชาการเกษตรเสนอ 6 มาตรการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศเกี่ยวกับการจำกัดการใช้สารเคมีเกษตร ไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต จำนวน 5 ฉบับ ลงวันที่ 5 เมษายน 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2562 มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2562 ประกาศนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีที่ได้มีการพิจารณาจากคณะกรรมการวัตถุอันตราย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามประกาศฯ ได้แก่ เกษตรกรผู้ใช้สาร ผู้รับจ้างพ่นสาร พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ขาย ผู้นำเข้า/ส่งออก โดยมีหน่วยงานที่ต้องร่วมดำเนินการ คือ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และภาคเอกชน โดยเกษตรกรที่ประสงค์ใช้สารเคมี ไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ในแปลงปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา อ้อย พืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล ต้องเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้ และ/หรือผ่านการทดสอบวัดผลความรู้ตามหลักสูตร การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องปลอดภัยและต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนการปลูกพืชกับกรมส่งเสริมการเกษตรและการยางแห่งประเทศไทย

สาระสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครอง และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวข้องกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 สาระสำคัญ คือ

- 1) ผู้ใช้ต้องผ่านการอบรมและหรือผ่านการทดสอบและต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

¹ กรมวิชาการเกษตร. (2562). คู่มือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่สารวัตรเกษตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการใช้วัตถุอันตรายไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก <http://www.doa.go.th/ard/?p=3023>

- 2) ผู้รับจ้างพ่นต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด และต้องเข้ารับการอบรมทุก ๆ 3 ปี
- 3) ผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขาย ต้องขายให้กับผู้ผ่านการอบรมและหรือทดสอบเท่านั้น
- 4) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขายหรือเพื่อใช้รับจ้าง ต้องแจ้งเกี่ยวกับการผลิต

การนำเข้า การส่งออก และการครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

ฉบับที่ 2 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลาก และภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 กำหนดห้ามใช้ไกลโฟเซตในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้นให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล ส่วนผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับไกลโฟเซต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2538

ฉบับที่ 3 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลาก และภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอร์ไพริฟอสที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 การใช้วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอร์ไพริฟอส กำหนดห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่สาธารณะ ให้ใช้เฉพาะในการปลูกไม้ดอก พืชไร่ และเพื่อกำจัดหนอนเจาะลำต้นในไม้ผลเท่านั้น

ฉบับที่ 4 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลาก และภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับพาราควอตที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 กำหนดห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้นให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล ทั้งนี้ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับพาราควอต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2538

ฉบับที่ 5 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เฉพาะวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอตที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบการใช้วัตถุอันตราย ตามมาตรา 54 (1) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

ข้อกำหนดสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. ผู้ใช้ (เกษตรกร)

- 1) ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร
- 2) จะต้องผ่านการอบรมและหรือผ่านการทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนด
- 3) ชื่อสารเคมีตามชนิดและปริมาณที่ได้สิทธิที่กำหนดตามชนิดพืชและพื้นที่ปลูก
- 4) ในการผสมและฉีดพ่นสาร ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์การพ่น และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย

ที่เหมาะสม

2. ผู้มีไว้ครอบครองเพื่อรับจ้างพ่น

- 1) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด และต้องรับการอบรมทุก ๆ 3 ปี
- 2) ในการผสมหรือฉีดพ่นสาร ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์การพ่น และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสม
- 3) ไม่สามารถซื้อสารเคมีทั้ง 3 ชนิดได้ (สารที่ใช้พ่นจะต้องเป็นของเกษตรกรผู้ว่าจ้างจัดหาให้เท่านั้น)
- 4) ผู้รับจ้างพ่น ต้องมีใบอนุญาตรับจ้างพ่น
- 5) ผู้รับจ้างพ่นที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษปรับไม่เกิน 2 แสนบาท หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 6) ผู้พ่นเป็นลูกจ้างหรือผู้อยู่ในความควบคุม ต้องมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีคุณสมบัติตามข้อ 1) และ 2)

3. ผู้มีไว้ครอบครองเพื่อขาย

- 1) จัดให้มีบุคลากรเฉพาะในขณะที่มีการขายสารเคมีทั้ง 3 ชนิด โดยมีหน้าที่ในการควบคุมการขายสารเคมีทั้ง 3 ชนิด และผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และต้องเข้ารับการอบรม ทุก ๆ 3 ปี
- 2) จัดวางสารเคมีทั้ง 3 ชนิด แยกออกจากวัตถุอันตรายชนิดอื่น และมีป้ายแสดงข้อความว่า “วัตถุอันตรายที่จำกัดการใช้”
- 3) ขายให้เฉพาะเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและผ่านการทดสอบเท่านั้น ปริมาณการขายขึ้นอยู่กับชนิดพืชและพื้นที่ปลูกของเกษตรกรแต่ละราย
- 4) ต้องแจ้งปริมาณการขายและสต็อกสินค้าของสารเคมีทั้ง 3 ชนิด ให้กรมวิชาการเกษตรภายในวันถัดจากวันที่มีการขาย
- 5) ต้องขออนุญาตมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายเพื่อขาย โดยระบุชื่อสารเคมีทั้ง 3 ชนิด ไว้ในใบอนุญาต
- 6) ผู้ขายที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษปรับไม่เกิน 2 แสนบาท หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

4. ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก

- 1) แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครองเพื่อขายหรือเพื่อใช้รับจ้าง
- 2) ผู้ผลิตและผู้นำเข้าที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษปรับไม่เกิน 2 แสนบาท หรือ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. พนักงานเจ้าหน้าที่

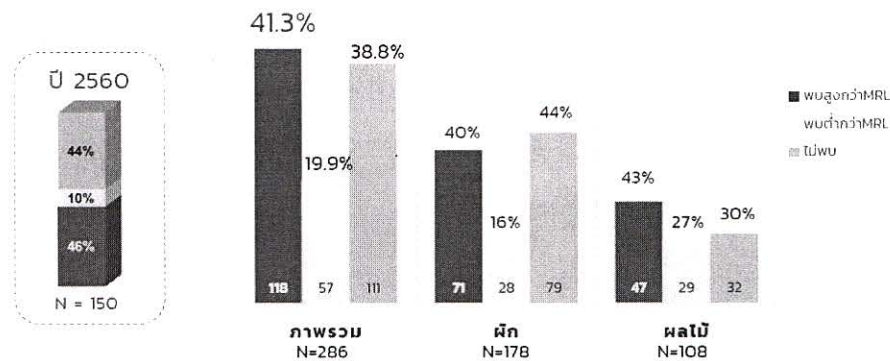
- 1) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการใช้วัตถุอันตรายภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ
- 2) เป็นตัวแทนของหน่วยงานรัฐในการสำรวจ ตรวจสอบ เผยแพร่ความรู้ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจถึงบทบัญญัติ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิด
- 3) เป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่เกษตรกรในการเลือกซื้อ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณภาพ
- 4) เป็นผู้ประสานงานในการสื่อสารระหว่างเกษตรกรกับภาครัฐ
- 5) สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย

การเฝ้าระวังสถานการณ์สารพิษตกค้างในผักและผลไม้

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้มีการตรวจสอบเฝ้าระวังสถานการณ์สารพิษตกค้างในผักและผลไม้ที่จำหน่ายในท้องตลาดทั่วประเทศรวมถึงที่ด้านอาหารและยา ผลจากการตรวจวิเคราะห์ผักและผลไม้จาก จำนวน 511 ตัวอย่าง ในวันที่ 28 มิถุนายน 2562 ได้รับผลวิเคราะห์ 97 ตัวอย่าง จาก 15 จังหวัด พบว่า ผ่านมาตรฐานร้อยละ 86.6 (84 ตัวอย่าง) และตกมาตรฐานร้อยละ 13.4 (13 ตัวอย่าง) โดยผักที่พบสารพิษตกค้างเกินมาตรฐานเป็นชนิดเดียวกับที่ทางเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ตรวจพบ ได้แก่ ผักกวางตุ้ง คะน้า แดงกวา พริกหวาน โหระพา ถั่วลันเตา ในส่วนของผลไม้ ได้แก่ ส้ม แก้วมังกร²

ขณะที่ผลการสุ่มตรวจสารพิษตกค้างในผักผลไม้ปี 2562 จากข้อมูลของเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) จากการเก็บตัวอย่างวันที่ 25 มีนาคม-5 เมษายน 2562 พบว่า ผักที่พบสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐานมากที่สุด คือ ผักกวางตุ้ง คะน้า กะเพรา ผักชี พริก กะหล่ำดอก ผักชี โดยพบ 10, 9, 8, 7, 7, 7 ตัวอย่างจาก 12 ตัวอย่างตามลำดับ ส่วนผลไม้ที่พบการตกค้างมากที่สุดได้แก่ ส้ม ชมพู ฝรั่ง องุ่น โดยพบสารพิษตกค้างเกินมาตรฐาน 12, 11, 7, 7 ตัวอย่าง จากการสุ่มตรวจ 12 ตัวอย่างตามลำดับ³ โดยผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผักจาก 178 ตัวอย่าง พบว่า ไม่พบสารพิษตกค้างร้อยละ 44 สารพิษตกค้างต่ำกว่าค่า MRL ร้อยละ 16 (Maximum Residue Limits : ค่าปริมาณสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชตกค้างสูงสุด) และสารพิษตกค้างเกินค่า MRL ร้อยละ 40 ส่วนผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลไม้ จาก 108 ตัวอย่าง พบว่า ไม่พบสารพิษตกค้าง ร้อยละ 30 สารพิษตกค้างต่ำกว่าค่า MRL ร้อยละ 27 และสารพิษตกค้างเกินค่า MRL ร้อยละ 43⁴

ภาพรวมสารพิษตกค้างในตัวอย่างผักผลไม้ ปี 2562

ที่มา: เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

² สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2562). ขอผู้บริโภควางใจ อย. เฝ้าระวังสารตกค้างในผักผลไม้อย่างเข้มงวด. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://db.oryor.com/Databank/data/news/brochure_news/620630_ข่าวแจก_ขอผู้บริโภควางใจ_อย_เฝ้าระวังสารตกค้างในผักผลไม้อย่างเข้มงวด_1659.pdf

³ เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. (2562). ไทยแพนเปิดผลตรวจผักผลไม้พบสารพิษตกค้างเกินมาตรฐาน 41% ผักห่างแยกกว่าผักตลาดสดตะลึงพบสารพิษห้ามใช้ในประเทศไทยตกค้างอีก 12 ชนิด. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก <https://www.thaipan.org/action/1107>

⁴ เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช. (2562). ผลการสุ่มตรวจสารพิษตกค้างในผักผลไม้ปี 2562. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://www.thaipan.org/wp-content/uploads/2019/pesticide_doc58.pdf

สรุปรายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2560-2562

- ผลการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรสัญชาติไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2560 โดยมีผู้ได้รับการคัดกรองทั้งหมด 282,461 คน จากเขตสุขภาพทั้ง 12 เขต ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งในจำนวนนี้ มีผลปกติทั้งหมด 123,962 คน คิดเป็นร้อยละ 43.89 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลผิดปกติทั้งหมด 81,297 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีความเสี่ยงทั้งหมด 48,848 คน คิดเป็นร้อยละ 17.29 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลไม่ผิดปกติทั้งหมด 25,235 คน คิดเป็นร้อยละ 8.93 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด และไม่ระบุรายละเอียดทั้งหมด 3,119 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด⁵

- ผลการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรสัญชาติไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2561 โดยมีผู้ได้รับการคัดกรองทั้งหมด 420,632 คน จากเขตสุขภาพทั้ง 12 เขต ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งในจำนวนนี้ มีผลปกติทั้งหมด 190,019 คน คิดเป็นร้อยละ 45.17 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลผิดปกติทั้งหมด 108,353 คน คิดเป็นร้อยละ 25.76 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีความเสี่ยงทั้งหมด 77,189 คน คิดเป็นร้อยละ 18.35 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลไม่ผิดปกติทั้งหมด 41,302 คน คิดเป็นร้อยละ 9.82 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด และไม่ระบุรายละเอียดทั้งหมด 3,769 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด⁶

- ผลการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรสัญชาติไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2562–เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 โดยมีผู้ได้รับการคัดกรองทั้งหมด 305,858 คน จากเขตสุขภาพทั้ง 12 เขต ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งในจำนวนนี้ มีผลปกติทั้งหมด 120,452 คน คิดเป็นร้อยละ 39.38 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลผิดปกติทั้งหมด 76,141 คน คิดเป็นร้อยละ 24.89 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีความเสี่ยงทั้งหมด 68,374 คน คิดเป็นร้อยละ 22.35 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด มีผลไม่ผิดปกติทั้งหมด 39,362 คน คิดเป็นร้อยละ 12.87 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด และไม่ระบุรายละเอียดทั้งหมด 1,529 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ของผู้เข้ารับการคัดกรองทั้งหมด⁷

⁵ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2562). รายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2560. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1envocc.php&cat_id=f16421e617aed29602f9f09d951cce68&id=dd45886fb33ecef637145b7561ec244#

⁶ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2562). รายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2561. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1envocc.php&cat_id=f16421e617aed29602f9f09d951cce68&id=dd45886fb33ecef637145b7561ec244#

⁷ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2562). รายงานการตรวจคัดกรองเพื่อหาความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช ในประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. 2562 (เดือนมกราคม 2562–กันยายน 2562). สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1envocc.php&cat_id=f16421e617aed29602f9f09d951cce68&id=dd45886fb33ecef637145b7561ec244#

อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ปี พ.ศ. 2561-2562

- อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ปี พ.ศ. 2561 โดยมีประชากรเป้าหมายทั้งหมด 46,943,522 คน จากเขตสุขภาพทั้ง 12 เขต ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งในจำนวนนี้ มีผู้ป่วยจากสารพิษกำจัดศัตรูพืชทั้งหมด 6,079 คน คิดเป็นร้อยละ 12.95 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด มีผู้ป่วยจากสารกำจัดแมลงทั้งหมด 2,956 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด มีผู้ป่วยจากสารกำจัดวัชพืชทั้งหมด 1,343 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด และมีผู้ป่วยจากสารกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ทั้งหมด 1,780 คน คิดเป็นร้อยละ 3.79 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด⁸

- อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช ปี พ.ศ. 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2562-เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 โดยมีประชากรเป้าหมายทั้งหมด 46,056,695 คน จากเขตสุขภาพทั้ง 12 เขต ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งในจำนวนนี้ มีผู้ป่วยจากสารพิษกำจัดศัตรูพืชทั้งหมด 4,084 คน คิดเป็นร้อยละ 8.78 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด มีผู้ป่วยจากสารกำจัดแมลงทั้งหมด 2,161 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด มีผู้ป่วยจากสารกำจัดวัชพืชทั้งหมด 907 คน คิดเป็นร้อยละ 1.97 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด และมีผู้ป่วยจากสารกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ทั้งหมด 1,016 คน คิดเป็นร้อยละ 2.21 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด⁹

⁸ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2562). อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืชปี พ.ศ. 2561. สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=f16421e617aed29602f9f09d951cce68&id=46914a29aebb9e55230cc408f59f2d39#

⁹ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2562). อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืชปี พ.ศ. 2562 (เดือนมกราคม 2562-กันยายน 2562). สืบค้น 9 กันยายน 2562 จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=f16421e617aed29602f9f09d951cce68&id=46914a29aebb9e55230cc408f59f2d39#

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

0 2244 2070-2

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร